

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи

(Обн. ДВ, бр. 93 от 1998 г., изм. и доп. ДВ. бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66 от , 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9, 23, 32 и 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 33, 81, 97 и 101 от 2016 г., бр. 85 и 97 от 2017 г., бр. 14 и 24 от 2018 г., бр. 1, 12, 17, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г. бр. 60, 69, 98 и 101 от 2020 г.)

1. Причини, които налагат приемането на законопроекта:

Предложеното изменение и допълнение на Закона за българските лични документи (ЗБЛД) произтича от необходимостта законът да бъде съобразен с Решение № 704/03.10.2018 г. на Министерския съвет по отношение на заложеното намаляване на административната тежест на българските граждани при предоставянето на услуги, свързани с издаване и подмяна на свидетелство за управление на моторни превозни средства.

Видовете услуги и сроковете за издаване на българските лични документи - лична карта и паспорт са регламентирани в ЗБЛД. В закона липсва уредба относно услугите и сроковете за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, което също е български личен документ по смисъла на закона (чл. 1, ал. 5, т. 2). За издаването на лична карта и паспорт съществуват три вида услуги:

1. обикновена: до 30 дни от приемане на заявлението;
2. бърза: до три работни дни от приемане на заявлението;
3. експресна: до 8 работни часа от приемане на заявлението.

Докато услугите за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, които към настоящия момент са уредени само в Правилника за издаване на българските лични документи са две:

1. обикновена: до 30 дни от приемане на заявлението;
2. бърза: до 10 дни от приемане на заявлението.

С цел подобряване на административното обслужване на българските граждани е необходимо въвеждането на нов вид услуга - ускорена със срок за подмяна на свидетелството за управление на МПС поради изтичане на срока на валидност, при вече изтекъл срок на валидност, при промяна в данните на водача, отнасящи се до смяна на

фамилия и транслитерация, както и при издаване на дубликат - до 3 работни дни от приемане на заявлението.

С оглед наличието на дублиране на разпоредби в нормативната уредба, с които се урежда кръгът от лица, за които е налице правно основание за получаване на дипломатически или служебен паспорт е необходимо категориите лица, които имат право на дипломатически паспорт и съответно на служебен паспорт да бъдат разписани само в чл. 38 от ЗБЛД. Действащата нормативна уредба позволява голям брой лица, които не са служители на администрацията да използват служебни паспорти при пътуванията си в чужбина. По този начин, на практика, всеки дееспособен български гражданин би могъл да получи служебен паспорт, регистрирайки юридическо лице с нестопанска цел, което представлява сдружение или браншова организация, и бъде избран в нейното ръководство. Практиката показва, че използването на това основание се използва за злоупотреба с право и използване на привилегиите, които предоставят този вид паспорти и най-вече безвизовото пътуване в чужбина до всички трети страни, с които има сключени споразумения за освобождаване от изискването за виза на притежателите на дипломатически и служебни паспорти.

На следващо място в Допълнителните разпоредби на ЗБЛД е належащо да се добави изрична легална дефиниция на понятието „външнополитически задачи“ по смисъла на закона, която към момента е много обща и позволява разширително тълкуване и възможност за издаване на дипломатически или служебен паспорт при неспазване целта на закона;

С цел повишаване на сигурността и минимизиране на възможността от злоупотреби при подаване на заявления за издаване на български лични документи чрез автоматизираната система на МВНР без използване на квалифициран електронен подпис по реда на чл. 18а от ЗБЛД е необходимо заявителя да посочи достатъчно данни, които да служат за неговата първоначална идентификация. По този начин ще се предостави правна възможност за събиране на данни за родители на заявителя при подаване на заявления за издаване на български лични документи чрез автоматизираната система на МВНР без използване на квалифициран електронен подпис по реда на чл. 18а от ЗБЛД. Ще бъде повишена сигурността и ще бъде минимизирана възможността от злоупотреби.

2. Цели, които се поставят с приемането на законопроекта:

С проекта на ЗИДЗБЛД се цели подробно и прецизно регламентиране на основанията, въз основа на които могат за се подават заявления за издаване на свидетелства за управление на моторни превозни средства; въвеждане на законово ниво на видовете услуги при издаване и подмяна на свидетелство за управление на моторни превозни средства; въвеждане на нова административна услуга за българските граждани при подмяна на свидетелство за управление на моторни превозни средства с предвиден срок до три работни дни от подаване на заявлението.

Цели се също така да бъде прецизиран кръгът от субекти, за които е налице законово основание издаването на дипломатически или служебен паспорт. Категорията лица да бъде

уредена единствено на законово ниво в ЗБЛД, като за служебните паспорти ще се добави нова редакция на чл. 38, ал. 1, т. 2 за длъжностите, имащи право на този вид документи.

Друга от промените е свързана с прецизиране на разпоредбите на чл. 38, ал. 1, т. 1, букви ж) и т) от ЗБЛД. Промяната в буква „т)“ е в съответствие с текста на §1, т. 2, буква г) от Допълнителните разпоредби на Закона за дипломатическата служба;

Предвид спецификата на дейност на Държавна агенция „Разузнаване“ (ДАР), Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) и Служба „Военно разузнаване“ (СВР) следва ръководителите на трите структури да бъдат включени в кръга от лица, за които да е налице изрично законово основание получаването на дипломатически паспорт. Към настоящия момент единствено председателят на ДАР и директорът на СВР имат право да пътуват извън страната с дипломатически паспорт, но не и председателят на ДАНС. Доколкото административните ръководители на трите служби се подпомагат от заместник-председатели и заместник-директори, следва да е гарантирана възможността последните също да получат дипломатически паспорт, при изпълнение на служебните им задължения извън страната.

Освен това цели се да бъде премахната практическата възможност всеки дееспособен български гражданин да получи служебен паспорт, ако регистрира юридическо лице с нестопанска цел, което представлява сдружение, федерация или браншова организация, и бъде избран в нейното ръководство. Предвижда се единствено членове на ръководствата на лицензираните спортни федерации, вписани в регистъра по чл. 9, ал. 1, т. 1 от Закона за физическото възпитание и спорта, както и членове на ръководствата на представителните организации на работниците и служителите на национално равнище и представителните организации на работодателите на национално равнище да имат законово основание да получат служебен паспорт.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Приемането на проекта на ЗИДЗБЛД не води до необходимост от осигуряване на допълнителни финансови средства.

4. Очаквани резултати от прилагането:

С приемането на законопроекта ще се извършат необходимите нормативни промени, свързани с регламентиране на законово ниво на основанията, въз основа на които могат да се подават заявления за издаване на свидетелства за управление на моторни превозни средства, както и видовете услуги по тяхното издаване и подмяна.

Ще се прецизира кръгът от субекти, за които е налице законово основание издаването на дипломатически или служебен паспорт. Ще се премахне практическата възможност всеки дееспособен български гражданин да получи служебен паспорт, ако регистрира юридическо лице с нестопанска цел, което представлява сдружение, федерация или браншова организация, и бъде избран в нейното ръководство. Ще се създаде легална дефиниция на понятието „външнополитически задачи“ по смисъла на ЗБЛД. Ще се добави правно основание за уреждане на реда за издаване на дипломатически и служебни паспорти по чл. 47а от ЗБЛД.

Ще се предостави правна възможност за събиране на данни за родители на заявителя при подаване на заявления за издаване на български лични документи чрез автоматизираната система на МВНР без използване на квалифициран електронен подпис по реда на чл.18а от

ЗБЛД. Ще бъде повишена сигурността и ще бъде минимизирана възможността от злоупотреби.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

С проекта не се предвижда въвеждане на европейско законодателство, поради което не са изготвени таблици за съответствие с европейското право.